

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Imre András ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szabó Szilvia jogtanácsos által képviselt Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal Hivatali Osztály II. alperes ellen állami garanciabeváltás ügyében hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 13.K.32.216/2007. számon indított és ugyanezen bíróság 2007. november 8-án kelt 13.K.32.216/2007/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes részéről 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 13.K.32.216/2007/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2005. június 28-án kötötte meg az adósokkal a 01-F32-13922201 számú ingatlan jelzálogjoggal és állami készfizető kezességvállalással biztosított ingatlanvásárlási kölcsönszerződést, összesen 3.000.000 Ft kölcsönt nyújtva. A támogatott kölcsönrész 1.200.000 Ft volt. A szerződés 4. pontja 5,45 % éves ügyleti kamatot rögzített. A felperes a fizetési kötelezettség elmaradása miatt 2006. február 7-én a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, majd állami készfizető kezesség beváltása iránt kérelmet nyújtott be az adóhatósághoz.

Az első fokú adóhatóság a felperesnél 2005 évre és 2006. január 1. - október 13. közötti időszakra állami garanciabeváltáshoz kapcsolódó ellenőrzést végzett. Ennek eredményeként a felperes kérelmének részben akként adott helyt, hogy az 1.310.201 Ft kiutalását elrendelte, az 58.6665 Ft kiutalását elutasította. Határozatában hivatkozott a Ptk., a fiatalok kölcsönéhez kapcsolódó állami kezességvállalásának és érvényesítésének részletes szabályairól szóló 4/2005. (I. 12.) Kormányrendelet (továbbiakban Rendelet) és a felperes, valamint a Magyar Köztársaság Pénzügyminisztériuma 2005. március 4-én kötött Kezesi Megállapodás

(továbbiakban Megállapodás) szabályaira. Kifejtette, hogy a kölcsönszerződés 4.2. pontja rögzítette a fizetendő ügyleti kamat mértékét, és ezt kell figyelembe venni a szerződés felmondását követően az igénylőlap benyújtásától a kezesség beváltásáig.

Az alperes 5483544973 számú határozatával az első fokú határozatot annak helyes indokaira való utalással helybenhagyta. Kifejtette, hogy a kezesség alapján csak az az ügyleti kamat érvényesíthető, amit a szerződés a támogatotti jogviszony fennállására előre meghatározott.

A felperes keresetében az alperes határozatának megváltoztatását és az elutasított 58.665 Ft kiutalásának elrendelését kérte azzal, hogy jogszabály nem korlátozza a szerződés felmondását követően érvényesíthető ügyleti kamat mértékét. A szerződés felmondása után magasabb ügyleti kamatot kell érvényesítenie.

Az első fokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletében hivatkozott az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 117. §-ára, amely az állami garanciabeváltáshoz kapcsolódó ellenőrzés szabályait tartalmazza.

A kezesség alapján érvényesíthető ügyleti kamat mértékével kapcsolatban hivatkozott a Rendelet 1. § (1) bekezdésére, 2. § (4) bekezdésére, 3. § (1) bekezdésére, 5. § (1) bekezdésére, 7. § (1)-(2) és (4) bekezdéseire. Ennek alapján kifejtette, hogy a kezesség legjellemzőbb tulajdonsága a járulékoság, a kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen a kezesség elvállalásakor volt.

A Megállapodásra figyelemmel a Rendeletben az 1. § (1) bekezdésben említett kamat alatt ügyleti kamatot kell érteni, mert a jogszabályban nem definiált kamatfogalmat a Megállapodás pontosította. Így a felperes a felmondott szerződés alapján a támogatott kölcsön ügyleti kamatát igényelheti a kezesek beváltásánál.

A Rendelet 2. § (1) bekezdése is kifejti, hogy az állami kezességvállalás feltétele, hogy a kölcsön teljes hiteldíj mutatójának mértéke kisebb legyen, mint a kölcsönt nyújtó hitelintézet által állami kezességvállalás nélkül azonos devizanemben, kamattámogatás szempontjából azonos feltételekkel nyújtott kölcsön teljes hitelmutatója.

A kezességet vállaló számára is ismeretlen volt a szerződéskötéskor, hogy milyen mértékű kamatot kíván a felperes érvényesíteni fizetési késedelem esetén a támogatott kölcsön ügyleti kamataként, ugyanis a kamat mértékét a szerződés nem rögzítette, csak megállapodásának módját írta elő.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve annak hatályon kívül helyezését, és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet megsértette a Ptk. 272-273. §-ait, a 12/2001. (I. 31.) Kormányrendelet 24. § (12) bekezdését, a Rendelet 1-3. §-ait, 5. § (1) bekezdését, 7. §-át, az Art. 117. §-át, a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló törvény rendelkezéseit és a 41/1997. (III. 5.) Kormányrendelet 8. § (2) bekezdés c) pontját. A felperes a felmondás utáni időszakra a Hirdetmény szerinti kamat kikötése és felszámítása nem volt önkényes magatartás. A beváltás feltételei csak a Rendelet szabályain alapulhatnak és nem a Megállapodáson. A kezességvállalás keretében kifizetett összegek a költségvetés számára nemcsak kifizetést, hanem bevételi jogosultságot is jelentenek.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az első fokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, részletesen ismertette az ügyben alkalmazandó jogszabályokat és azok egybevetésével, helytálló értelmezésével jogszerű döntést hozott, amellyel a Legfelsőbb Bíróság is mindenben egyetért.

A felperes felülvizsgálati kérelmével kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság is rámutat arra, hogy az állami kezességvállalás járulékos jellegű, és a kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen a kezesség elvállalásakor volt. Az első fokú bírósági ítéletben felhívott jogszabályhelyek és a Megállapodás alapján az állami kezességvállalás a kölcsönszerződésben megállapított ügyleti kamatra vonatkozik, ebben a körben nyílik meg a felperesnek a beváltás iránti lehetősége.

Az állami kezességvállalás egyik feltétele a Rendelet 3. § (1) bekezdése alapján, hogy a kölcsön teljes hitelmutatójának mértéke kisebb legyen, mint a kölcsönt nyújtó hitelintézet által állami kezességvállalás nélkül, azonos devizanemben, kamattámogatás szempontjából azonos feltételekkel nyújtott lakáskölcsön teljes hitelmutatója. Ez nyilvánvalóan korlátozza a megállapítható hitelmutató mértékét, és ez a szerződés felmondása után sem válhat terhesebbé a garanciát vállaló állam számára.

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Kormányrendelet 24. § (12) bekezdése értelmében a támogatott személy kamattámogatásra csak le nem járt tőketartozás után jogosult. Lejárt tőketartozásnak a kölcsönszerződés felmondása miatt esedékessé váló tőketartozás, valamint az a tőketartozás

minősül, amelynek fizetési (törlesztési) késedelme a 30 napot meghaladja.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a felperes által hivatkozott ezen jogszabályhely nem igazolja azt a felperesi hivatkozást, hogy a kölcsönszerződés felmondását követően az állami kezességvállalótól magasabb mértékű kamat lenne követelhető, mint amit a szerződésben ügyleti kamatként megjelöltek.

A jogszabályok valóban megteremtik a lehetőséget, hogy a kezességvállalás alapján kifizetett összegek behajtásáról az adóhatóság gondoskodjon, de ebből nem következik, hogy a jogszerűtlenül vagy részben jogszerűtlenül benyújtott kezesség beváltása iránti igényt az adóhatóságnak minden vizsgálat nélkül teljesíteni kellene, mert majd az adóstól megkísérli behajtani.

A fentiekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az első fokú bíróság jogerős ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére a felperes a felülvizsgálati eljárási illetéket lerótt, ezért annak megfizetésére külön kötelezni nem kellett.

Budapest, 2009. március 5.

Dr. Madarász Gabriella sk. tanácselnök, Dr. Hajnal Péter sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró